

MINISTRI KÄSKKIRI

Tallinn

31. jaanuar 2008 nr 33

Programmi „Ettevõtluslaenude riiklike tagatiste ja kapitalilaenu programm” kinnitamine

„Ettevõtluse toetamise ja laenude riikliku tagamise seaduse” § 2 lg 3 ja § 4 lg 1 ja „Vabariigi Valitsuse seaduse” § 52 lg 1 alusel ning kooskõlas “Perioodi 2007-2013 struktuuritoetuse seaduse” § 12 lõike 3 ja Vabariigi Valitsuse 6. septembri 2007. a korraldusega nr 403 „Majanduskeskkonna arendamise rakendamiskava” prioriteetse suuna „Ettevõtluse uuendus- ja kasvuvõime” raames elluviidavate eesmärkide saavutamiseks:

- 1) Kinnitan programmi „Ettevõtluslaenude riiklike tagatiste ja kapitalilaenu programm” (lisatud).
- 2) Määrän programmi elluvijaks **Krediidi ja Ekspordi Garanteerimise Sihtasutuse KredEx.**

Juhan Parts

Ettevõtluslaenude riiklike tagatiste ja kapitalilaenu programm

1. Programmi nimetus

Ettevõtluslaenude riiklike tagatiste ja kapitalilaenu programm (edaspidi programm)

2. Rakenduskava, prioriteetse suuna ja meetme nimetus

„Riiklike struktuurvahendite kasutamise strateegia 2007-2013” ja sellest tuleneva “Majanduskeskkonna arendamise rakenduskava” prioriteetse suuna “Ettevõtete uuendus- ja kasvuvõime” meetme „Ettevõtluslaenude riiklike tagatiste ja kapitalilaenu programm”.

3. Eesmärgid ja mõju

3.1 Üldeesmärk

Programmi üldeesmärk on ettevõtjate uuendus- ja kasvuvõime suurendamine.

3.2 Alaeesmärgid

Programmi alaeesmärgiks on laenukapitali kättesaadavuse parandamise abil toetada väike- ja keskmise suurusega ettevõtjaid arenguks vajalike tegevuste finantseerimisel ja investeeringute tegemisel.

3.3 Mõju

Programmi raames toetatavad tegevused koosmõjus teiste ettevõtja uuendus- ja kasvuvõime suurendamisele suunatud toetatavate tegevustega aitavad kaasa Eesti ettevõtjate konkurentsivõime kasvule, suurendades nende loodavat lisandväärtust ja käibe kasvu, sh ekspordikäibe kasvu. Nimetatud mõjueesmärkide saavutamisele aitavad lisaks programmi tegevustele kaasa ettevõtjate tehnoloogiainvesteeringute toetamine tagastamatu abi vormis, ettevõtjate juhtide ja töötajate teadmiste ja oskuste arendamine, ettevõtjate ühistegevuse soodustamine, arendustöötajate ettevõtjatesse värbamise toetamine jt tegevused.

4. Kohaldamisala ja sihtgrupp

4.1 Kui toetus on vähese tähtsusega abi Komisjoni määruse (EÜ) nr 1998/2006, milles käsitletakse EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 379, 28.12.2006, lk 5-10), mõistes, järgitakse nimetatud määruses sätestatud abi andmise tingimusi.

Kui toetust antakse vähese tähtsusega abi raames, ei tohi taotlejale viimase kolme aasta jooksul eraldatud vähese tähtsusega abi ületada koos meetme raames taotletava toetusega 200000 eurot.

Kui toetus on väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele antav riigiabi Komisjoni määruse (EÜ) nr 70/2001, milles käsitletakse EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele antava riigiabi suhtes (ELT L 10, 13.01.2001, lk 33-42), mõistes, järgitakse nimetatud määruses sätestatud abi andmise tingimusi.

Krediidi ja Ekspordi Garanteerimise Sihtasutus KredExi (edaspidi SA KredEx) poolt väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele antava riigiabi kohta on Eesti esitanud Euroopa Komisjoni teatise XS 60/05 „KredExi VKEdele antavad investeerimislaenu ja liisingute tagatised“. Teatis on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas (2006/C 3/10). Teatise aluseks on väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele antav riigiabi Komisjoni määrus (EÜ) nr 1976/2006, mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele antava riigiabi suhtes (ELT L 368, 23.12.2006, lk 85). Nimetatud määruse (ja seega ka riigiabi osutamise õiguse) kohaldatavuse tähtaeg oli esialgu kuni 30.12.2006, kuid määrusega (EÜ) 1976/2006 pikendati määruse 70/2001 kohaldatavust kuni 30.06.2008.a.

4.2 Programm on suunatud väike- ja keskmise suurusega ettevõtjatele.

4.3 Toetust ei kohaldata järgmistel juhtudel:

Käendus:

- 1) ettevõtja tegutseb põllumajanduse, kalanduse või metsa ülestöötamise valdkonnas (primaarsektori tootmine);
- 2) ettevõtja tegutseb tubakatööstuse valdkonnas;
- 3) kinnisvara arendamise projektideks kinnisvara müügi ja väljarentimise eesmärgil; Erandina on lubatud osa omandatud kinnisvarast välja üürida, kui kinnisvara omandati oma tarbeks;
- 4) maantee- ja õhustranspordi veovahendite soetamiseks;
- 5) jae- ja hulgikaubanduse valdkonnas tegutseva ettevõtja käibevahendite finantseerimiseks.

Kapitalilaen:

- 1) ettevõtja, milles riik, kohalik omavalitsus või suurettevõtja omab 25%-list või suuremat osalust;
- 2) ettevõtja, milles omab osalust maksuvabas piirkonnas registreeritud ettevõtja (off-shore);
- 3) ettevõtja on seotud põllumajanduse, kalanduse ja metsa ülestöötamisega;
- 4) ettevõtja tegutseb tubakatööstuse valdkonnas.

5. Toetatavad tegevused

Programmi raames toetatakse järgmisi tegevusi (tooted ja nende tingimused on täpsemalt kehtestatud SA KredExi poolt) :

- 1) laenu-, pangagarantii ja liisingukäenduste finantseerimine;
- 2) kapitalilaenu finantseerimine.

6. Programmi lühikirjeldus

Kiiresti arenevatel ettevõtjatel, kes on jõudnud ettevõtte arengutsükli nn teise faasi, tuleb oma edasiseks hüppeliseks kasvuks panustada rohkem uurimis- ja arendustegevusse, tootearendusse või investeerida senise tegevuse laiendamisse, siseneda uutele turgudele või turusegmentidesse. See nõuab suuri kulutusi, finantseerimine on aga üldjuhul raskendatud, kuna seni oluliselt väiksemate mahtudega tegutsenud ettevõtjal puudub pangalt laenu saamiseks piisav tagatisvara või omafinantseering.

Kapitalilaen on mõeldud juba mõnda aega tegutsenud, edukatele ja kiiresti arenevatele ettevõtjatele, mis vajavad oma tegevuse laiendamiseks täiendavat kapitali, kuid ei vasta vajaliku suurusega pangalaenu saamise kriteeriumitele.

Laenu kasutusotstarve võib seisneda ettevõtjate ühendamises, ülevõtmises, ettevõtjas osaluse omandamises juhatuse liikmete poolt, uute toodete väljaarendamises ja teistes analoogsetes tegevustes. Kapitalilaenu on võimalik taotleda ka juhtudel, kus tegutsev ettevõtja asutab konkreetse äriplaani teostamiseks uue ettevõtja.

Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjatel võib pangalaenu taotledes nappida tagatist või olla pangapoolse usalduse võitmiseks liialt lühikene tegutsemisajalugu. Sellisel juhul on võimalik laenu saamiseks kasutada laenukäendust.

Tagades pangale kuni 75% ettevõtja laenust, liisingtehingust või pangagarantiist, võimaldab käendus oluliselt suurendada ettevõtja rahastamisevõimalusi ja panna aluse kiiremale kasvule. Laenukäendusest on abi eelkõige ettevõtjatel, mille tagatisvara väärtust on raske hinnata või mis pole piisav pangalaenu väljastamiseks. Samuti alles tegevust alustanud või lühikese krediidi ajaloo ettevõtjatel. Käendusest on tugi ka ettevõtjatele, mis laiendavad tegevust uutele suure riskiastmega tegevusaladele.

7. Seos rakenduskavaga ja rakenduskavas toodud tegevussuundade ja meetmetega ning valdkondlike arengukavadega

7.1 Seos rakenduskavaga ja rakenduskavas toodud tegevussuunaga

Programmis reguleeritud tegevuste ellu viimine täidab Majanduskeskkonna arendamise rakenduskava prioriteetse suuna "Ettevõtluse uuendus- ja kasvuvõime" meetme "Ettevõtete investeringute toetamine ja kapitalile ligipääsu parandamine" eesmärke. Investeringute tegemist ja finantskapitalile ligipääsu suurendatakse läbi ettevõtjate laenuvõimaluste parandamise.

7.2 Seos valdkondlike arengukavadega

Valdkondliku strateegia "Eesti ettevõtluspoliitika 2007-2013" tegevusvaldkondadest täidavad programmi tegevused otseselt ettevõtjate investeringute toetamise eesmärki. Tegevused teostatakse strateegia "Eesti ettevõtluspoliitika 2007-2013 rakendusplaani 2007-2010" investeringute toetamise valdkonna meetme 2.1. "Väike- ja keskmise suurusega ettevõtete ligipääsu parandamine kapitalile" raames.

7.3 Samas prioriteetses suunas olevad teised rakenduskeemid ja antud programmi seos nendega

Ettevõtluse uuendus- ja kasvuvõime prioriteetse suuna üldesmärki toetavad lisaks programmis reguleeritud tegevustele teised investeeringute toetamisele ja kapitalile ligipääsu parandamisele suunatud meetmete tegevused. Uue toetusmeetmena toetatakse ettevõtjaid uute tehnoloogiate kasutuselevõttus, millega saavutatakse tegevusprotsesside tõhustamine ja loodava lisandväärtuse suurendamine ettevõtetes.

Eesti ettevõtete uuendus- ja kasvuvõime tagamine eeldab terviklikku komplekti hästi sihitud toetusmeetmeid. Lisaks investeeringute toetamisele ja kapitalile ligipääsu parandamisele suunatud meetmete tegevustele toetavad antud eesmärki mitmed ettevõtete tehnoloogilise ja arendusalase võimekuse, ekspordialase võimekuse, koostöövõimekuse (nii ettevõtjate kui ka TA asutustega) tõstmisele suunatud meetmed.

8. Abikõlblikud kulud

Programmi raames on abikõlblikud ainult järgmised kulud:

- 1) ettevõtjate laenu- ja liisingukäenduste finantseerimiskulud;
- 2) ettevõtjate kapitalilaenude finantseerimiskulud;
- 3) väljamaksmisele kuuluvate laenu- ja liisingukäenduste kulud.

9. Programmi eelarve

9.1 Programmi rahastamine toimub Euroopa Liidu struktuurfondide vahenditest. Rahastamisel kasutatakse ka Eesti riigi rahastamisallikaid, eelkõige struktuurifondidele lisanduva täiendava riigieelarvelise rahastamise näol.

9.2 Programmi eelarve rahastamisallikate lõikes (Eesti kroon)

	Euroopa Ühenduse osalus (a)	Avaliku sektori osalus (RE kaasfin.) (b)	KOKKU (c)=(a)+(b)
Programm kokku	249 020 000	43 944 706	292 964 706

9.3 Eesti riigipoolne avaliku sektori osaluse eelarve on indikatiivne. Programmi eelarve aastate lõikes on sätestatud iga-aastases riigieelarve seaduses, mille kohta sõlmitakse rakendusasutuse ja rakendusüksuse vaheline riigieelarvelise eraldise leping.

9.4 Programmi rakendamisel teenitud intressitulud, käendus- ja muud tasud suunatakse tagasi fondi.

10. Indikaatorid

Programm täidab "Majanduskeskkonna arendamise rakenduskava" prioriteetse suuna "Ettevõtluse uuendus- ja kasvuvõime" eesmärki "Eesti ettevõtetel on ligipääs tootlikkusele suunatud investeeringuteks vajalikule kapitalile".

Programmi alaeesmärgi saavutamist mõõdetakse järgmiste väljundindikaatorite abil:

1. kapitalilaenu abil investeeringuid teinud ettevõtjate arv aastas – sihttase: keskmiselt 8 ettevõtjat aastas;
2. ettevõtjatele väljastatud kapitalilaenu maht aastas – sihttase: keskmiselt 75 mln Eesti krooni aastas;
3. laenukäendusi kasutanud ettevõtjate arv aastas – sihttase: keskmiselt 200 ettevõtjat aastas;

4. ettevõtjatele käenduste abil väljastatud laenumaht aastas – sihttase: keskmiselt 600 mln Eesti krooni aastas;

Programmi alaeesmärgi saavutamist mõõdetakse järgmiste tulemusindikaatorite abil:

1. lisandväärtus töötaja kohta toetatud ettevõtjates;
2. käibe kasv toetatud ettevõtjates;
3. kaasatud erasektori investeeringud uutesse masinatesse ja seadmetesse
4. ekspordikäibe kasv toetatud ettevõtjates.

11. Rakendusasutus, rakendusüksus ja programmi elluviija

11.1 Programmi rakendusasutuseks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

11.2 Programmi rakendusüksuse ülesandeid täidab KredEx.

11.3 Ettevõtluslaenude riiklike tagatiste ja kapitalilaenu programmiga seotud tegevusi viib ellu SA KredEx (edaspidi programmi elluviija).

11.4. KredEx on asutatud Vabariigi Valitsuse 29.06.2000 a. korraldusega nr. 555-k., eesmärgiga parandada väike- ja keskmise suurusega ettevõtete rahastamisvõimalusi, maandada ekspordiga seotud krediidiriske ning seeläbi aidata kaasa Eesti ettevõtjate konkurentsivõime tõstmisele.

11.5. KredEx on käesoleva programmi elluvijaks, kuna tema tegevused kattuvad programmi eesmärkidega. KredEx on pikaajalise tegevuskogemusega ning usaldusväärne koostööpartner paljudele finantsasutustele ja ettevõtjatele. KredExi tegevuse aluseks on 14.07.2000 kinnitatud sihtasutuse põhikiri. Oma tegevuses juhindub KredEx ettevõtluse toetamise ja laenude riikliku tagamise seadusest ja selle alusel antud õigusaktides sätestatust.

11.6 Programmi elluviija ja rakendusüksuse ülesannete täitmine on KredExis lahutatud struktuuriüksuste tasandil. Programmi elluviimine toimub vastavalt KredExi sisekorras sätestatule.

12. Programmi elluviija õigused ja kohustused

12.1 Programmi elluviija on kohustatud programmi korrekselt ellu viima ning kasutama saadud toetust sihtotstarbeliselt. Kõik toetusest hüvitatavad kulud peavad aitama kaasa programmi eesmärkide saavutamisele, olema programmi tegevustega otseselt seotud ja abikõlblikud.

12.2 Programmi elluviija kohustused on sätestatud programmi elluvijaga sõlmitavas halduslepingus.

12.3 Programmi elluviija lähtub oma tegevuses ettevõtluse toetamise ja laenude riikliku tagamise seadusest, perioodi 2007-2013 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi STS) ja nende alusel antud õigusaktides sätestatud põhimõtetest.

13. Toetuse väljamaksete tegemise tingimused ja kord

13.1 Toetuse väljamaksed tehakse programmi elluviijale vastavalt STS § 23 lõike 4 alusel kehtestatud toetuse väljamaksmise korrale.

13.2 Väljamakse teostamise aluseks on käesolev programm. Väljamaksetaotluse (edaspidi VMT) ja selle aluseks olevad dokumendid esitab programmi elluviija rakendusüksusele. Nõuded VMT-le ja selle aluseks olevatele dokumentidele on sätestatud KredEx sisekordades.

13.3 VMT ja aruannete kontrollimine ja menetlemine toimub rakendusüksuses vastavalt rakendusüksuse sisekorrale.

14. Toetuse kasutamisega seotud aruannete esitamise tähtajad ja kord

14.1 Programmi aruandeperioodiks on poolaasta. Programmi elluviija esitab rakendusasutusele info indikaatorite sihtmäärade saavutamise kohta ja hinnangu tulemuste saavutamise kohta lisas 1 toodud vormil 15. augustiks ja 1.märtsiks.

14.2 Programmi rakendamisega seotud lõpparuanne esitatakse rakendusasutusele 3 kuu jooksul programmi lõppedes. Programmi lõpparuande vorm kooskõlastatakse rakendusüksuse ja rakendusasutusega.

15. Abikõlblikkuse perioodi algus ja lõpp

15.1 Programmi abikõlblikkuse periood algab käesoleva käskkirja jõustumisel.

15.2 Programmi raames tehtavad tegevused on abikõlblikud kuni 2015. aasta 31. augustini.

16. Programmi tegevuste lõpetamise ja programmi muutmise tingimused ning kord

16.1 Programmi tegevuste lõppedes kasutatakse käesoleva programmi raames tagastatava või tagatise maksimisest järelejäänud rahalisi vahendeid samadel eesmärkidel kui käesolevas programmis sätestatud.

16.2. Rakendusasutusel on õigus muuta programmi tingimusi ja korda programmi elluviija taotluse alusel või enda algatusel vastavalt vajadusele. Programmi muutmiseks vormistatakse ministri käskkirja muudatus ning tehakse vajadusel vastav muudatus programmi elluviijaga sõlmitud halduslepingus.

**Ettevõtluslaenu riiklike tagatiste ja kapitalilaenu programmi indikaatorite kohta
aruandmise ja tegevusele hinnangu andmise vorm**

Väljundindikaatorid		Periood		
		I poolaasta	II poolaasta	aasta kokku
1. kapitalilaenu abil investeringuid teinud ettevõtjate arv aastas	Sihttase: keskmiselt 8 ettevõtjat aastas			
2. ettevõtjatele väljastatud kapitalilaen aastas	Sihttase: keskmiselt 75 mln Eesti krooni aastas			
3. laenukäendusi kasutanud ettevõtjate arv aastas	Sihttase: keskmiselt 200 ettevõtjat aastas			
4. ettevõtjatele käenduste abil väljastatud laenumaht aastas	Sihttase: keskmiselt 600 mln Eesti krooni aastas			
Tulemusindikaatorid				
1. lisandväärtus töötaja kohta toetatud ettevõtjates				
2. käibe kasv toetatud ettevõtjates				
3. kaasatud erasektori investeringud uutesse masinatesse ja seadmetesse				
4. ekspordikäibe kasv toetatud ettevõtjates				

Tekstiline hinnang programmi tegevuse tulemuslikkusele: